

Wethoudersvereniging

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
T.a.v. mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Den Haag, 3 juni 2020

Betreft: Consultatie Tijdelijke wet maatregelen Covid-19

Geachte mevrouw Ollongren,

Allereerst dank ik u voor de gelegenheid te reageren op het wetsvoorstel Tijdelijke wet maatregelen Covid-19.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel om ten behoeve van de bestrijding van de epidemie van covid-19 tijdelijk een aanvullend wettelijk instrumentarium te creëren in de Wet publieke gezondheid. Het wetsvoorstel zal voor de langere termijn een juridische basis vormen voor een samenleving waarin het houden van afstand en gedragsvoorschriften van groot belang zijn, en zeker te stellen dat digitale middelen die bij de bestrijding van die epidemie kunnen worden ingezet, door niemand worden misbruikt. De Wethoudersvereniging deelt deze ambitie. Het wetsvoorstel bevat voor bestuurders een aantal relevante onderwerpen waarover wij graag onze beschouwing geven.

Allereerst geven wij te kennen dat een goed deel van onze wensen en bedenkingen reeds zijn verwoord in de reactie van de VNG en het Nederlands Genootschap van Burgemeesters. In aanvulling op hun betoog willen wij benadrukken dat met name de democratische legitimatie met dit wetsvoorstel alleen op nationaal niveau is geborgd. Voor gemeenten zouden gemeenteraden meer positie moeten krijgen om genomen maatregelen te controleren, dan wel van kaders te voorzien.

Tijdens acute crisissituaties is het begrijpelijk dat tijdelijk wordt afgeweken van de bestaande orde. Daar voorziet de Wet op de Veiligheidsregio's in. Maar deze crisis is niet meer tijdelijk van aard en daardoor is het van het grootst mogelijk belang, ook in het belang van onze democratische rechtsstaat dat deze oorspronkelijke orde in ere wordt hersteld. De wet zou daarom ook op lokaal niveau beter democratisch geborgd moeten worden en daarmee weer in het reguliere domein van gemeenten moeten vallen.

Daar komt bij dat burgemeesters met dit wetsvoorstel weliswaar beter gepositioneerd worden, maar het overgrote deel van bevoegdheden en mandaat voor de uitvoering van maatregelen ligt binnen de jurisdictie van het college van burgemeester en wethouders. De invloed van wethouders is tijdens deze crisis formeel tot een nulpunt teruggedrongen, terwijl in de praktijk:

- wethouders financiën nu de opgave hebben een sluitende begroting te presenteren,
- wethouders economie alle zeilen bij moeten zetten om lokale ondernemers te ondersteunen en rijksmaatregelen op dit vlak uit te voeren,
- wethouders sociaal domein met diverse maatschappelijke instellingen, met hulp- en zorgbehoevenden de publieke gezondheid in goede banen proberen te leiden,

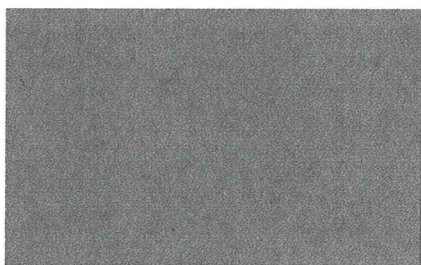

Wethoudersvereniging

- wethouders openbare ruimte opdraaien voor de vormgeving van de anderhalve meter samenleving,
- wethouders onderwijs de handen vol hebben om samen met onderwijsinstellingen dit schooljaar een goed verloop te geven en het nieuwe schooljaar weer op te starten,
- ook andere wethouders op hun portefeuille de ambities als sneeuw voor de zon zien verdwijnen en in collegeverband alle hens aan dek hebben om het algemeen belang te dienen en de invloed van corona te beperken.
- dit alles tot toenemende spanning leidt binnen colleges van burgemeester en wethouders en in relatie van hen tot de gemeenteraad.

Kortom voor de democratische legitimiteit en bestuurbaarheid van de verdere afwikkeling van deze crisis is het van groot belang dat de rol en positie van het college van burgemeester en wethouders nadrukkelijker in ogenschouw wordt genomen. Het verdient de voorkeur een zelfstandige paragraaf in de toelichting op de wetswijziging te wijden aan de rol van het lokaal bestuur. En de betekenis van deze wet voor bestaande bevoegdheden van het college van burgemeester en wethouders te verduidelijken en te verstevigen.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de Wethoudersvereniging

Wvd. Voorzitter